

LK 2 Koos on kergem!
Kristiina Kruuse
Veksel - Võimas Vahend!
Märt Riiner

LK 3 Käib töö ja vile koos
Harry Raudvere
Milleks mulle liikluskindlustus?
Janek Järva

LK 4 Aitäh Sulle, eeskujulik liige!
Triin Pisuke-Roos
HLÜ liige arendas välja

Ühistuleht

Väljaanne taipikule lugejale

Nr. 30 september 2017 (järgmine number ilmub detsembris 2017)

Otame kaastööd: yhistuleht@gmail.com; varem ilmunud numbrid: www.yhistupank.ee/info/yhistuleht

Уважаемые члены объединения! Ühistuleht появится теперь как на эстонском так и на русском языке. Если желаете, чтобы в ваш почтовый ящик приходила газета на другом языке, сообщите о своем пожелании по адресу: yhistuleht@gmail.com или по телефону 356 0068.

Inimene – kas ahvi arendus või väljaarendus?

Jälgides meie meediat, võib sageli juhtuda sõnale „arendaja”. Õigekeelsussõnaraamat ütleb, et arendama tähendab (vähehaaval) paremaks, täiuslikumaks, kvaliteetsemaks muutma, kõrgemale tasemele viima.

Keda või mida (vähehaaval) arendatakse? Ja kui ühed eestimaalased on arendajad, siis kes on need ülejäänud? Kas vastu- ehk taandarendajad? Ja mida on arendatud alates 1990. aasta maist, mil Eesti Vabariigi Ülemnõukogu tunnistas kehtetuks riigi nimega Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik ning taaskehtestas Eesti Vabariigi nime?

Järjekindlalt on arendatud riigivõlga, mis on tõusnud nullist enneolematutesse kõrgustesse. Tahtmatult meenub siin metsiga kui kartulipõllu „arendaja”, sest niisugune „arendus” tähendab tegelikult ülejäänud rahva arvelt saadud riikliku raha pumpamist väheste taskusse. Enamasti tehakse seda rahva ja Emakese Looduse arvelt. Ja just seesama vaikiv rahvas ja vaikiv Emake Loodus on see õigustus ja ettekäänd, mille taha „riik” ja „omavalitsused” poevad kui nad ikka ja jälle midagi või kedagi makustada ja seadustega piirata tahavad.

Ühest küljest on see ka õige, sest kui täna küsida, kelle huvides on Rail Baltic, siis on vastus jätk ja selge: Rail Baltic on kõigi nende huvides, kes siseinfole tuginedes onstid kokku maatükid, kust see monstrum läbi peab mine- ma, nende huvides, kes

Tartu HLÜ suvepäev 19.08.2017 Atla mõisas

sahkerdasid-mahkerdasid endale loa kaevata kasvõi paekivisse „tiike” ning müüa sealt saadud killustikku ja pinnast, kes pakuvad „konsultatsioone” ja „arendamisteenuseid” (SIC!) ja muidugi igasugused ehitusmehed, keda meil omal Eestis selliste suurtööde jaoks pole. Eks ka „haldusreform” oma valdade liitmisega töötab sellele alla. Vaat’ niisuguseid jamasid peaksid „riik” ja „omavalitsused” kasvõi sõjaväge appi võttes takistama, sest sellised rajatised „tapavad” määratu maa-alasid ja elusolendeid. Aga vaat’ see on kõik rahva ja looduse huvides, eks!

Ent ükskõik milline uus maks, lisaks saadavale eurorahale, või tegevuspiirang kehtestatakse, ikka ütleb „riik”, et nemad kaitsevad rahva huve ja tagavad keskkonna- ja loodushoiu. Ikka töötavad „riigi” arvates rahva ja looduse huvidele vastu päris tavalised inimesed ja nende ette võetud tegevused. Ja kui midagi läheb päris untsu, siis on see „eelmise valituse süü”.

„Riigi” käsi asub ikka enam reguleerima (loe: takistama) neid rahva paremate poegade ettevõtmisi, mis laseksid eestimaalastel, kelle nimel see riik on taasloodud, elada paremini. Kasutan siinkohal sõna ‘eestimaalane’ täie teadmise, sest igäihel on õigus ja mõneti ka kohustus meenutada oma esivanemaid ja sedagi, kust nad pärit on. Ent samasugune kohustus iga eestimaalase jaoks on õigustada Eesti Vabariigi nimetust ja kasvõi veri ninast väljas takistada selle riigi hukka minekut. Kõlab majakovskilikult, ent me oleme kohustatud käituma selle riigi kodanikena, sõna algses tähenduses. Aga täna meenub ka näidend „Lutikas”.

Kodanikele toetavas riigis ei tohi Emakese Looduse andidest toodetu olla äritsemisobjekt.

Samas ei tohi see olla ka ettekäänd, et kellegi või millegi kaitsmise sildi all saaks mõistuspäraselt elukulgu pärssida ja inimeste aega tappa.

Spekuleerimist ei saa vältida, kui „arenduste” või arenduste

eesmärk on raha. Ja kui eesmärk on raha ning kui loodus- ja keskkonnanohiu või „rahva huvide” mõõdupuu on samuti raha, ei saa ka rahvast ega loodust hoida ja kaitsta – raha tapab kõik. Ka inimlikkuse.

Spekuleerimise lõpetamiseks on hädavajalik välistada loodusandide (nt toit, puit, maavarad jne) ja loodusjõudude abil toodetud toodete (nt elekter, soojus, vesi ja selle puhastus) osas rahaline kauplemine ja seega ka intress ja riigimaksud. Millega siis kaubelda, küsite? Väga lihtne, oma siserahaga – kasvõi meie liikmetele teada-tuntud Eesti Veksliga. See jääb riiki ja võib vabalt olla riikliku arveldamise mõõdupuu – kui kaua me seda euroraha ikka jõuame sisse laenata ja kes selle peaks tagasi teenima ja maksma?

Eesti Vabariigis on terve inimpõlv aega „panustatud” (no – erakordne tähenduseta sõnavärdjas, aga siia sobib kui valatult) „arendamisele” ja arendamisele. Mis on tulemus? Tulemus on tohtu hulk appikarjetena

mõjuvaid valimislubadusi ja – kõik!

Mida teha? Vastan: aeg on hakata välja arendama. Õigekeelsussõnaraamat ütleb, et välja arendama tähendab „teat. astmeni v. eesmärgini v. lõpuni arendama”. Ja lisab musta huumorina: „Eestis arendati välja võimas tööstus.”

Aga – teeme ära! Võtame ette ja arendame kiirkorras midagi välja, lõpuni, paneme rahva jaoks tööle, et meil oleks päris Eesti Vabariik, mitte Eesti Vabariigi „igavene arendus”. Arendame üheskoos välja ja paneme tööle Ühistu tuulepargi, mis toetub eranditult Ühistu liikmete energiashoiustele!

Kui see tehtud, arendame koos välja ühistulise põllumajanduse ja ühistulise tootmise, millega tagame lõplikult kõigile eestimaalastele Maslow’ vajaduste püramiidi esimese astme: rahuliku une, igapäevase leiva, toasooja, kindla katuse pea kohale ja inimväärika elu.

Mis oleks kui hakkaksime kõik Oma Riigi välja arendajateks? Meil on selleks väärt tööriist – Tartu HLÜ.

Andro Roos

Tartu Hoiu-laenuühistu juhatuse esimees

Ehitame Eestit!

- Energiashoiu intressiga 5,5% tagab ühistulise tuulepargi ja Eestile tulevikut!**
www.yhistupank.ee/energiashoiu
- Lõuna Kindlustusmaakler Õiglaselt hinnastatud kindlustus**
Tel. 740 7134
info@lkm.ee
www.lkm.ee
- Vastastikune Garantiühistu Ühine garantiikapital**
www.yhistupank.ee
Tel. 740 7134
- Ühistu õigusbüroo**
Tel. 5622 1145
www.yhistuõigus.ee
info@yhistuõigus.ee

Koos on kergem!

Tartu Hoiu-laenuühistu kõrval tegutseb kasvava aktiivsusega Eesti Korterühistute Hoiu-laenuühistu. See ühistu on mõeldud kergendama korteriühistute muidu nii pingelise eelarve kasutamist.

Põhimõte on lihtne. Korterühistud hoiustavad oma vaba või näiteks remondifondi kuuluva raha ühistus ja peale kõrgema hoiuseprotsendi saavad nad ka Korterühistute Hoiu-laenuühistust kui omalaadset ühiskassast võtta oma tegevuse puuduva osa ulatuses laenu. Renoveerimisfondi hoius on kindel viis hoida ning teenida tulu korteriühistu kogutavalt remondifondilt. Korter-, elamu-, hoone- ja garaažiühistute hoiuseintressid pole maksustatud tulumaksuga – tulu ju seegi! Kui hoiuseperioodil tehakse täiendavaid sissemaksid, siis algab täiendava hoiuseosa pealt intressiarvutus kohe sissemaks

tegemise päevast.

Teine pool tehingutest on laenu. Renoveerimislaenu sihtotstarve on majakarbi või garaažikompleksi korrastamine. Laenu saab võtta kuni 10 aastaks. Laen tuleb enamasti tagastada igakuiste maksetega, aga lepingutingimused on läbi räägitavad.

Kõikide parenduste või renoveerimiste puhul on korteriühistute suurim vaenlane aeg. See, mis täna oleks tehtav tuhande euroga, lükub järgmisse aastasse ning võib tänu parandamist vajava katuse või seina jätkuvale lagunemisele, materjalide ja töö kallinemisele minna järgmisel aastal maksma juba poolteist või enamgi tuhandet. Ja kui küsimus on

raha kogumises järjest kasvavate hindade tingimustes, siis näeme, et see võib minna palju visamalt, kui arvata osatakse.

Lisaks veel võimalus, et ühte suurde ühistusse kogunenud korteriühistud saavad teha oma üldkoosoleku või muul viisil kokku leppida, mis järjekorras ja kuidas parasjagu laenusid võetakse ja tagasimakseid tehakse. Mida suurem on ühine kassa, seda kergem on sellega asju ajada. Kui siia juurde veel lisada võimalus sõlmida kindlustus läbi Lõuna Kindlustusmaakleri ja garantiikapitali kogumine Vastastikus Garantiühistus, on see õige algus. Lihtsamas keeles tähendab see, et Ühistu liikmed koguvad oma vara

võimaliku hävimise katteks ühisesse kassasse raha. Kui mõnel liikmel juhtub kahju, hüvitatakse see ühiskassa vahenditest. Kui kahju ei juhtu, koguneb liikme garantiikapitalile vahendeid juurde kuni garantiikapitali väärtus on võrdne garanteeritava vara väärtusega. Sellisel juhul ei pea liige enam täiendavaid makseid tegema, küll aga säilib Garantiühistu ühiskassa antav kaitse tema varade suhtes.

Ent alustada soovitan ma ikkagi Eesti Korterühistute Hoiu-laenuühistu liikmeks saamisest. Siis on aega edasi mõelda ja palju suuremaid plaane teha kui varem üldse julgeti. Kohe on saabumas aeg, kus korteriühistu loomine pole enam valikuküsimus.

Alates 1. jaanuarist 2018 muudetakse korteriühistu loomine kohustuslikuks ning kes tunnevad, et vajavad uue korteriühistu moodustamisel ja registritoimingutel abi, siis Eesti Korterühistute HLÜ tuleb appi.

Mida enam ajame asju üheskoos, seda väiksemaks muutuvad täna suurtena tuntavad mured!

Kristiina Kruse

Eesti Korterühistute HLÜ juhatuses esimees

Veksel - Võimas Vahend!

Meie Ühistul on suur hulk vekslipartnereid. Nii neid, kes rõõmsas rahulolus vekslitega arveldavad, kui neid, kes küll nimeliselt on vekslipartnerid, kuid tegelikult vekslid ei kasuta ja veksliketidesse ei kuulu. Ma kirjutan siin meelega veksliketidesse, sest kett ühendab inimesi mitmes mõttes ja mitut moodi.

Väikese näitena ühest ketilülist tooksin siinkohal restorani Von Glehn, kus vekslikäive on väike, aga pidev. Vekslid tulevad neil kassasse inimestelt, kes need oma kauba või teenuse eest on saanud ning nüüd nendega oma arve tasuvad. Vekslid lähevad kassast edasi näiteks Pääsküla Pruulikotta kalja eest ja mujalegi. Pruulikoda omakorda kasutab vekslid suhtes Ühistuga. See on nüüd vekslideta ühe lüli kirjeldus, ent põhimõtteliselt on see kett palju pikem. Võtame ühe suurema näite.

Peeter Põllumees plaanib ehitada uue kasvuhoone, aga raha ei ole. Õigemini raha küll on, aga seda ei saa praegu kasvuhoone alla kinni panna, sest sügistöödeks on vaja nii kütust kui muid töövahendeid ja sügistööde tegemata jätmise maksab koledasti kätte. Aga kasvuhoonet on

ka vaja. Paneb siis Peeter Põllumees traktori tagatiseks ja saab selle eest pangast raha, nii umbes poole traktori väärtuses. Kõva töö läheb lahti ja kuni kevadeni on tänu saagi müügil ja kõvale tööle kõik korras, kuigi pidevalt kummitab kõrvus lause, et „...esimesest jaanuarist tõstetakse... aktiis suureneb... toetuste puhul kasvab omaosalus...“ Nii juhtubki. Ja nüüd peab Peeter Põllumees tööst vabadel hetkedel kõvasti kukalt kratsima ja püksirihma pingutamiseks uusi auke tegema. Ja ta otsustab pangalaenu Ühistusse üle kanda. Ühtlasi hakkab ta ka vekslipartneriks.

Albert Autojuht veab kaupa, kui vedu tellitakse. Temagi peab auto eest maksma pangale ja aktiis teeb temalegi mäkketõusud ära. Kuulnud Peeter Põllumehe tehingust, teeb temagi nii ja hakkab samuti

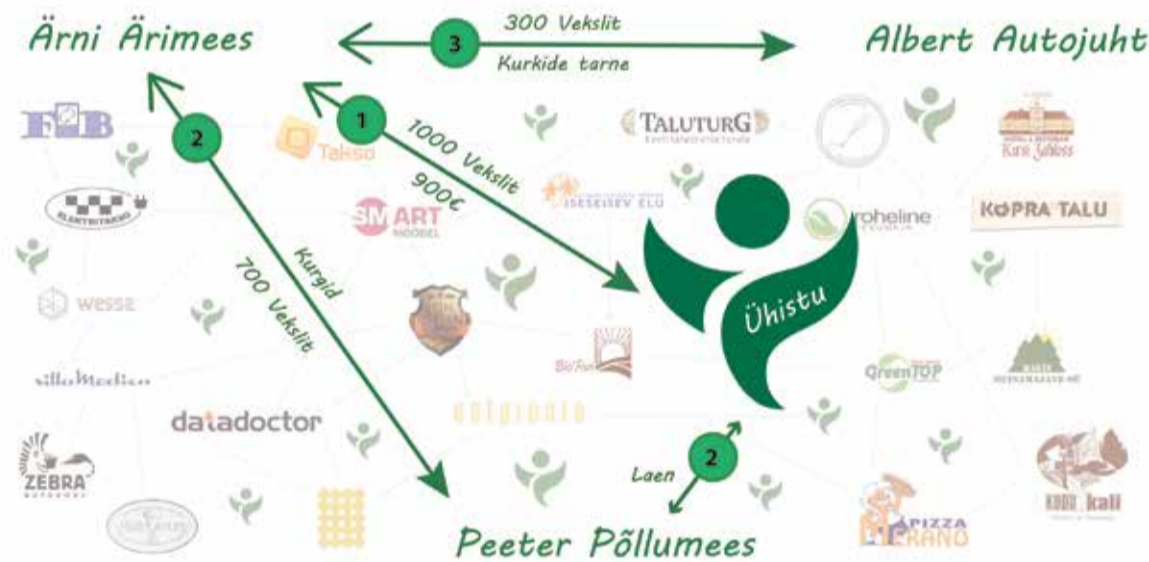
vekslipartneriks.

Äkilise iseloomuga Äрни Ärimees tajub, et tema äri ei idane ega mädane – kaupa on, raha ka nagu on, aga kuidagi aeglaselt ja tuimalt käib see värk. Kratsib temagi ennast ja otsustab ärile hoogu juurde anda Eesti Vekslitega, et rohkem kaupa osta ja rohkem edasi müüa. Ostab tema Ühistust tuhat vekslit ja maksab selle eest üheksasada eurot – niisugused on vekslidest tingimused. Nüüd on tal vaja vekslite eest (10% soodustust!) saada kaupa ja see Läti vedada. Kõigepealt veab aga Äрни sõrmega järke vekslipartnerite pikas nimekirjas ja rehkendab, kes hapukurgikasvatajatest kõige lähemal on, sest transport maksab ka midagi. Esimesena satub kogemata näpu alla hoopis Albert Autojuht ja Äрни taipab, et sama hinna eest võib

kaup nüüd ka 10% kaugemal olla või saab ta ise rohkem kasumit. Järgmine avastus – kõige hapumaid hapukurke kasvatab Peeter Põllumees, kes on samuti vekslipartner! Ehitame Eestit! Peeter Põllumeelt ostetakse hoobilt 700 vekslit eest hapukurke ja Albert Autojuht veab need rõõmsalt 300 vekslit eest lustlikele lätlastele.

Ja nüüd küsigem, kellele see on kasulik? Vastan:

1. Kasulik on see Peeter Põllumehele, sest tema majandus toimib tegusalt ja tänu vekslitele sai suur hulk hapukurke müüdnud ja need ei läinud halvaks. Vekslid tulid sisse ja nendega sai paraja portsu laenu tagasi maksta.
2. Albert Autojuhile, sest ta sai uue ja kindla kliendi, õige mitu tulusat tööpäeva perspektiivis juurde ning samuti hulga laenu tagasi maksta. Jälle kergem!

3. Äрни Ärimehel, sest tema sai oma tegevust tänu 10% soodsamale hinnale laiendada – ostis ta ju 1000 vekslit 900 euroga ja muud tehingu osad jäid eurosse. Vajadusel saab ta nüüd sama soodustuse arvel ka ise oma kaupa soodsamalt pakkuda ja sellega oma ostjatele kasulik olla.

4. Ühistule, sest eurod tulid sisse ja vekslid läksid rändama, aga eurosid on praegu vaja, et ehitada Purtsse tuuleparki, maksta hoiustajatele dividende, laiendada oma tegevust ning loomulikult teatud tegevusmahu ületamisel Ühistu liikmetele veelgi soodsamaid tingimusi luua.

5. Eesti Vabariigile, sest Äрни Ärimees müüs oma kauba ju Läti Vabariiki ja tõi raha Eesti Vabariigile juurde ja saab selle raha eest nüüd osta uusi Eesti Vekslid ja vajadusel sõita nende eest Elektriaksoga, süüa Von Glehnis, osta Laane Talust värsked villased sokid või kuulutada reklaamina oma õnne ja pakutavat kaupa Nõmme Raadios.

Vabandan, aga kõiki vekslipartnereid ei jõua siin üles lugeda, panen lingi:

www.yhistupank.ee/vekslipartnerid

Märt Riiner

Tartu Hoiu-laenuühistu juhatuses liige, kindlustusdirektor

<p>Matsalu Maius Martsipanist maiused</p> <p>Tel. 5664 1710 FB: matsalumaius www.matsalumaius.com</p>	<p>Võrtsjärve kala Koha, haug, latikas</p> <p>Tel. 515 2726 Tel. 526 2927</p>	<p>Nopri Talumeierei OÜ Võrumaal valmistatud talukohupiim ja -või, sõir, koorekaramell, jogurt ning juust</p> <p>Tel. 517 2478 www.nopri.ee</p>	<p>Kõlleste Garlic OÜ Küüslaugu ja sibula müük Marineeritud küüslauk</p> <p>Vaike Soosaar Tel. 5822 9871 kolleste.garlic@gmail.com</p>	<p>Lõuna-Eesti Mesi OÜ Maitsev mesi Tartumaalt 7 vekslit/kg</p> <p>Jaen Eensaar Tel. 503 1774 jaen.eensaar@gmail.com</p>
--	--	--	---	---

Käib töö ja vile koos!

Oma järjekordsel tuuril Purtse tulevase tuulikupargi ja Lagevälja alajaama juurde, kui olin vihmamärjal ja mudasel teel tulevase tuuliku vundamendiaugu juurde loksunud, oli seal punt marakratte.

Ronid pinnasekuhjatisele, veeretasiid sealt midagi alla, jooksid sinna-tänna. Kui aga mind nägid, tardusid millegipärast paigale. Mis ma ikka oskasin öelda, kui et: „Jõudu, poisid! Mis teoksil?”

Selgus, et oldi kellelgi külas ja tuld metsa, sest siin pidi „midagi tehtama”. Ja üks poiss näitas käega vundamendiauku ja ütles: „Ilus auk. Miks see tehti?” Sain nagu puuga pähe! Võttis kohe habemegi liigutusest värisema – tõepoolest, isegi see vundamendiauk on ju ILUS! Hoolega ja õigesse kohta tehtud, õige asja nimel! Ja sihid on ilusad, liinid on ilusad – elu on üldse ilus, kui on, mille nimel elada!

Et oli nädala lõpp ja kuhugi kiiret polnud, seletasin poistele asja ära, et siin tehakse tööd ja et siia tuleb Purtse tuulikuparki ja Lagevälja alajaama ühendav elektriliin, et postid on püsti ja auku tuleb tuulik. Ja et neid tuulikuid tuleb kohe mitu tükki ja esimese nimi on Aadu, teiselt Peedu ja nii edasi. Edasi tuli mul rääkida tuulikute, et tuuliku mast on sada meetrit kõrge, koos labadega on tipu kõrgus koguni 149,5 meetrit, et üleval on paras korterisuurune ruum, kus on generaator ja tuul ajab tiivikut ringi ja üles saab liftiga.

Vahepeal tuli jooksvalt vastata ka küsimustele, mis reetis, et ega need, kelle elu kergemaks muutmiseks me tuuleparki rajame, asjast suurt midagi tea: „Elekter läheb traatidesse, aga kuhu te jahu panete?”, sellega oli seis üks-üks – ei teadnud nemad tuuleturbiinidest ja mina ei osanud seostada jahu tuulikuga. Lõpuks tuli ikka ühe lasteraamatu kaanepilt meelde ka.

Aga poistele tegin selgeks, kuidas püstitatakse tuuliku torn, kuidas gondel ja labad, kuidas masinavärki seadistatakse ja kuidas ta juba järgmisel aastal üldisesse elektrivõrku ühendatakse. Poisid lubasid vaatama tulla.

Siiski, see „ilus” ei andnud mulle rahu. Korjasin poisid masina peale ja pöörasime Lagevälja alajaama juurde. Seletasin neile, et siin on valatud vundamendid sellistele elektriseadeldistele nagu trafo, portaalid, piksekaitsed ja muud vajalikud abiseadeldised, mis osaliselt juba paigas ja mõned veel viimistlusel.

„Aga kes seda teeb?”, tuli uus küsimus. Ega ma kade polnud,

kiitsin kõiki meie Ühistu liikmeid, kellel energiahoiuse avatud ja seletasin poistele, et see pole nagu poest ostmine, et see on suti keerulisem ja kõigile kasulik. Poisid hakkasid vaidlema, kas hoiuseetematiste reklaamide lõpus soovitatakse konsulteerida apteekri või asjatundjaga.

Polnud parata, tuli seletada neile ka hoiupõrsa ja ühistulise hoiuse erinevusi. Tõsi, protsenti polnud nad veel õppinud, aga usun, et kui neil koolis sellest juttu tuleb, kikitavad nad kõrvu. Tegin veel nalja, et hoiupõrsast ja arstirohtu tuleb enne tarvitamist loksutada, aga energiahoiuse püsib kindlalt ja seda juba loksutada ei jõua. Eriti siis, kui tuulikud juba töötavad.

Viisin poisid neile sobivasse asustatud punkti ja lubasime võimalusel veelgi kohtuda. Siis ma veel ei teadnud seda, mida tean täna ja nüüd jääb loota, et poiste lähedastest keegi meie lehte loeb.

Selleks, et iga liige saaks soovi korral oma silmaga vaadata ja oma näpuga katsuda ja endast sealjuures piltigi teha, tulge 14. oktoobril 2017 kella 12-ks Püssi linna Olerexi tankla juurde ja liigume sealt koos edasi Purtse tuulikuparki ja Lagevälja alajaama. Veendumise üheskoos, et meis on piisavalt ühist

meelt, mõistust ja südametunnistust koondumaks suureks Ühistuks, mis toetudes oma liikmete mõistusele ja rahajõule ehitab tootvat Eestit meile ja meie tulevastele põlvetele.

Vaatame, kuidas valmib ühistegevuse tulemusel kerkiv eestimaalaste esimene elav ausammas – Ühistu tuulepark. Korraldame liikmetele ja mõttekaaslastele Purtses ühe toreda tutvumispäeva.

Harry Raudvere
Eesti Ühistuenergia eestvõitleja

14.09.2017 sai paika Ühistu tuulepargi alajaama keskpunkt - trafo. Tule 14. oktoobril 2017 kella 12-ks Püssi linna Olerexi tankla juurde. Sealt läheme ühiselt Ühistu rajatavat tuuleparki vaatama ja näpuga katsuma. Logistika ja registreerimine: triin.roos@yhistupank.ee või tel. 5622 1186

Milleks mulle liikluskindlustus?

Viimasel ajal olen tihti hakanud mõtlema küsimusele, milleks mulle kindlustus või kas kindlustus on ikka lahendus kõikidele probleemidele. Kindlustusmaakleri juhina saan pidevalt teateid kindlustusseltsidelt, kus nad teavitavad, et kindlustuse hinnad tõusevad, kuna kindlustusliigid on kahjumis.

Kõige suuremat muret valmistab seltsidele liikluskindlustus. Liikluskindlustus on toonud seltsidele kahjumit 1,7 miljonit eurot. Samal ajal on kindlustuse hinnad tõusnud 10% ja enamgi veel. Ehk näiteks, kui maksite eelmise aasta liikluskindlustuse eest 100 eurot, siis tänava tuleb välja käia 110 eurot ja see pole veel kõik. Ilmselt tõusevad hinnad veelgi, kuna liikluskindlustus on endiselt kahjumis.

Liikluskindlustus on sundkindlustus ja oma olemuselt vastutuskindlustus. See tähendab, et kui põhjustate õnnetuse, siis hüvitab kindlustus teie eest kannatanule kahju. Olgu selleks siis isiku- või varakahju. Samamoodi hüvitatakse teile, kui olete kannatanu. Liikluskindlustus ei hüvita sõidukiga tekkinud kahju, kui kahju põhjustaja pole teada. Liikluskindlustuse tingimused tulenevad seadusest ja seda pakuvad kõik seltsid samadel tingimustel. Aga millest tuleneb siis hinnavahe?

Kui varasemalt mäletame, et kõigil oli ühtne koefitsient, mis ajapikku langes, siis nüüd seda enam pole. Iga selts määrab ise oma kliendile riskikoefitsiendi ja iga selts määrab ka ise oma hinna.

Seega võivadki tegelikult sama sõiduki ja isikuga seotud kindlustusmaksed olla seltsides väga erinevad. Hinnad võivad erineda isegi 10 korda. Kui mingi selts ei soovi kindlustada mingit sõidukit, siis ta määrab hinna ulmeliseks. Olen isegi

näinud kindlustusmakseid, mis ületavad sõiduki väärtust 10-kordselt. Kui seltsid tahavad pakkuda liikluskindlustust, siis nad ei saa keelduda pakumise tegemisest. Aga nad saavad esitada sellise hinna, et ükski terve mõistusega inimene seda ei vali.

Seltsidel on omad statistikad ja sõidukimargid, mida nad eelistavad ja mida on portfelliga rohkem. Seega võibki leida, et mõnes seltsis on mingi kindla sõiduki mudeli liikluskindlustuse hind väga soodne, samas mõne teise mudeli hind aga selline, et ei kannata kriitikat. Kindlustusmaaklerid aitavad sellises olukorras kliendile kiiresti arusaadavaks teha, millise kindlustusandja juures on mõistlik oma sõiduk kindlustada.

Statistika ütleb meile, et sõidukite arv kasvab ja samas kasvab ka potentsiaalsete liiklusõnnetuste põhjustajate arv. Kui mõni suurem kahju tuleb, siis kiirustatakse hindu tõstma. Samas näeme, et läbi aastate pole kõikumised nii suured, pigem otsitakse ettekäandeid hindade tõstmiseks. Võrreldes 2016. esimese poolaasta sama ajaga, on langenud nii juhtumite arv kui ka keskmine kahju, samas on kindlustusmaksed kasvanud. Kuna Eestis on kindlustus kasumipõhine, on ka selge, miks otsitakse ettekäandeid hindade tõstmiseks. Aktsionärid soovivad suuremaid kasumeid ja on pinnuks silmas, kui mõni kindlustusliik on kahjumis.

Pideva kindlustushinna tõusmise vastu aitaks kindlustuse pakkumine omahinna tasemel. Kui inimesed lepivad omavahel kokku, et kulud ja tulud jaotame omavahel, siis on võimalik pakkuda ka kindlustust selliselt, et lambad on terved ja hundid sõõnud. Nii töötaks kindlustusühistu. Seda printsiipi oleme rakendanud Tartu Hoiu-laenuühistu kõrval tegutsevas Vastastikuse Garantiiühistus. Ühistu liikmed koguvad oma vara (autod, hooned jms) võimaliku hävimise katteks ühisesse kassasse raha. Kui mõnel liikmel juhtub kahju, hüvitatakse see ühis-

Kui mingi selts ei soovi kindlustada mingit sõidukit, siis ta määrab hinna ulmeliseks.

kassa vahenditest. Kui kahju ei juhtu, koguneb liikme garantiikapitalile vahendeid juurde kuni garantiikapitali väärtus on võrdne garanteeritava

vara väärtusega. Sellisel juhul ei pea liige enam täiendavaid makseid tegema, küll aga säilib VGÜ kui ühiskassa antav kaitse tema varade suhtes.

Kindlustus ei pea olema kellegi rikkuse allikaks, vaid hüvitama tekkinud kulud. See on algne kindlustuse mõte ja sellest tuleks lähtuda. Jõudu ja mõistust meile selleks!

Janek Järva

Lõuna Kindlustusmaakleri juhatuse liige

Kõlleste Garlic OÜ
Küüslaugu lammutamine seemnaks, küüslaugu koorimine. Hoiustamisvõimalus alates novembrikuust
Tel. 5822 9871
kolleste.garlic@gmail.com

Vürtsilett, kuivained, munad, konservid
Tartu avaturu müügihall
Leti tunneb ära Eesti vekslit plakati järgi
Tel. 5593 6091

SPARK CAFE
Spark Cafe
Parim koht lõunasöögiks
Päevapraad: 4,50.-
Kondiitritooted tellimisel
Narva mnt 3, Tartu
Tel. 5820 3332

Jumestus (ka foto- ja pruudimeik)
Personaalne meigikoolitus
Kinkekaardid
FB: Ethel Juuremaa, jumestuskunstnik
Tel. 518 4509

Luksuslikud näohooldused, mehaaniline näopuhastus ultraheli ja hapetega, massaaž
FB: Margarita Laine
Iluteenused
Tartu mnt. 32, Tallinn

Aitäh Sulle, eeskujulik liige!

Uue kooliaasta alguses tänan teid kõiki, kes me koos oleme õppinud olema tublid ja iseseisvalt mõtlevad Ühistu liikmed. Me oleme koos selleks, et teha ühiselt, mitte üksteise arvelt. Et luua midagi suurt ja jäävat, mitte suurt hulka värisevaid, väikeseid ja mõttetult „projektipõhiseid“.

Täna oled eeskujulik Ühistu liige Sina, kes Sa oled tulnud, et olla ja jääda. Sina, kes Sa aitasid läbi viia ja võtsid osa Tartu HLÜ suvepäevast 19. augustil Atla mõisas Raplamaal. Sina, kes Sa avasid oma hoiuse läbi tee Ühistu abil välja arendatavale tootmisele, Sina, tänu kellele toimuvad Ühistukonverentsid ja kellega koos me ehitame Eestit.

Siin pole tähtis Sinu kasv ega kaal, usutunnistus ega rahvus, hobid ega kalduvused. Tähtis on, et usud ja kaitsed Eesti Vabariigi põhi-seadust ja muid seadusi, oled väerikas ja tahad luua huvitavamalt elu järeltulevatele põlvedele, isegi ise sellest osa saamata. Seda kutsutakse idealismiks ehk aatlisuseks.

Meile jultustatav nn. vaba konkurents ja liberaalne turumajandus on liiga lähedal parasiteerimisele rahva arvelt, liiga lähedal varjatud ja avalikele monopolidele, mis ütlevad

Atla mõisa keraamikatehases valminud omanäoliste toodetega saate tutvuda mõisa kodulehel: www.keraamika.ee

meile ette, kuidas tarbida ja kui palju maksta. Niisugustes tingimustes ei tunne vend venda ega halasta isa pojale – kui ikka raha on mängus, siis kaevatakse kohtusse. Siin ei ole

keegi varsti suuteline midagi isegi lähisugulasele tasuta andma, rääkimata juba paljukiidetud patriotismist ja tahtest anda oma elu riigi eest. Ilma aatlisuseta ei anta elu millegi

eest, sest preemiaraaha jääb saamata. Elu võib anda vaid aadete nimel, et teistel, kasvõi oma lähisugulastel või naabritel, oleks kergem edasi elada.

Meie Ühistut ühendab aade. Teadmine, et see, mis me teeme, kestab veel kaua, ja sellest on meile kasu.

Kui siin meelevaldselt võrrelda meie tegevust meie „laiatarbe-riigi“ tegevusega, siis näeme olulist erinevust kasvõi juba suhtumises rahasse. Meie jaoks on raha vahend, mille läbi ehitada Eestit. Me ei kogu raha, vaid rakendame raha tööle, jättes ka kirja oma raamatupidamise ning suunates ta kõvasti kosunult tagasi saabudes uuele suurele tööle.

Riiklikult oodatakse, millal Euroopast raha tuleb, et siis hakata ise kitsas ringis paremini elama ja võib-olla ka natuke tööd teha, sest lõviosa kulub ju valitsemiseks ja ametnikutamiseks, siis veel otsesed ja kaudsed maksud ja – otsas ta ongi. Rahast jääb vaid mälestus üha suurenevas riigivõlas.

Aga Ühistu suvepäev Atla mõisas oli tore. Oli päikest, vihma, palju häid mõtteid ning uusi plaane! Tutvuti mõisa keraamatöökodjaga ja

tehti ka ise näpud saviseks. Mängiti Märt Riineri juhtimisel majandus-mängu, kus mängijad pidid müüma teistele mängijatele kauba maha nii, et tehing oleks mõlema jaoks kasulik ja et üheskoos saaks edasi areneda. Mängust sai selgeks, et turumajandus ja vaba turumajandus on kaks täiesti erinevat asja.

Suurepärase etenduse mängis Juuru Eduard Vilde Kooli näitering. Etendus põhines Maurice Droni muinasjutul „Tistou, roheliste sõrmedega poiss“ ning peegeldas ilmekalt lõhesid laste ja täiskasvanute maailma vahel.

Õhtu möödus lõõtsamuusika saatel. Lõõtsa mängis Toomas Ojasaar. Lõõtsale pakkus vaheldust Heino Kalm kitarril. Kõlasid vanad head lood ning üllatusena loodi ka üks uus lugu – marsilaul „Mul meeldib elada Eestis!“.

Selle pealkirjaga alustagemgi uut Ühistu õppeaastat.

Triin Pisuke-Roos
Suvepäeva eestvedaja

EHITAME EESTIT

Internaatkooli 148 kW päikeseпарк Helme vallas

HLÜ liige arendas välja

<p>Muuda oma üritus meeldejäävaks kutsudes esinema Puhkpilliorkester Tartu</p> <p>Tel. 528 7915 marguskasemaa@gmail.com</p>	<p>Flakker OÜ Reisikorraldus, pakettreisid, busside rent (33-kohaline ja 51-kohaline)</p> <p>Tel. 5562 8118, 5196 4499 info@flakker.ee www.flakker.ee</p>	<p>Arne Reimann Takso Tartus</p> <p>Sõiduaeg kl 12-00 Tel. 517 7878</p>	<p>Omatrans OÜ Busside rent Harjumaal (kuni 62-kohalised bussid)</p> <p>Tel. 5666 8814 paavolepisto@hotmail.ee</p>	<p>Koppade, autode, traktorite, niidukite jm seadmete rent ja müük Eesti Masinaühistu</p> <p>www.masinayhistu.ee Tel. 5559 4777</p>
--	--	--	---	--